

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/148/2024
Identifikačné číslo spisu:	8716205522
Dátum vydania rozhodnutia:	21.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8716205522.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne D. U., narodenej X. E. XXXX, H., A. J. XXXX/XA, proti žalovanému P. U., narodenému XX. D. XXXX, H., A. J. Č. XXXX/XA, zastúpenému Hudzík & Partners s. r. o., Poprad, Mnoheľova 830/15, IČO: 47 251 654, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20C/156/2016 a o dovolaní žalovaného proti rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove z 19. marca 2024 sp. zn. 1Co/41/2022, takto

rozhodol:

Dovolenie odmieta.

Žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 20C/156/2016 - 247 z 10. augusta 2020 (v poradí druhým) I. určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu pripadá motorové vozidlo zn. Škoda Fabia EČV H. v hodnote 1 845 eur, 30 ks akcií spoločnosti Tatramat a. s. v hodnote 600 eur, záhradná chatka na pozemku parc. č. XXXX/XXX k. ú. U. v hodnote 3 100 eur, byt č. X-I. v H., na ulici A. J. súp. č. XXXX, orient. č. XA, zapísaný na LV č. XXXX pre obec a k. ú. H. s prísl. v hodnote 78 000 eur, II. prikázal do vlastníctva žalovaného motorové vozidlo zn. Škoda Fabia EČV H. v hodnote 1 845 eur, 30 ks akcií spoločnosti Tatramat a. s. v hodnote 600 eur, záhradnú chatku na pozemku parc. č. XXXX/XXX k. ú. U. v hodnote 3 100 eur, byt č. X-I. v H., na ulici A. J. súp. č. XXXX, orient. č. XA, zapísaný na LV č. XXXX pre obec a k. ú. H. s prísl. v hodnote 78 000 eur, III. zaviazal žalovaného na vyrovnanie podielu žalobkyne uhradiť sumu 41 800 eur, z toho sumu 2 800 eur v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a sumu 39 000 eur do 90 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, IV. zaviazal žalobkyňu zaplatiť na účet súdu súdny poplatok v sume 1 254 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, V. zaviazal žalovaného zaplatiť na účet súdu súdny poplatok v sume 1 254 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a VI. stranám sporu náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 243, § 148, § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že pri stanovení masy BSM, ktorú je potrebné vyporiadať sa riadil vymedzeným obsahom žaloby, pričom v priebehu konania nedošlo k

rozšíreniu predmetu sporu ani k jeho zúženiu a predmet BSM, teda konkrétne veci patriace do spoločného majetku, boli určené výlučne stranami sporu. Súd prvej inštancie poukázal, že predložené Dohody o vyporiadaní BSM z 29. februára 2016, zo 7. marca 2016 a z 18. apríla 2016 nie sú účastníkmi podpísané a žalovaný poprel, že by vôbec k nejakej dohode došlo, pričom právny zástupca žalovaného sa vyjadril, že čo sa týka vyporiadania hnuťelných vecí nadobudnutých za trvania manželstva, tak medzi stranami sporu došlo k ich vyporiadaniu, okrem motorového vozidla, akcií a záhradnej chatky. Nesporná medzi stranami sporu podľa súdu prvej inštancie bola snaha o mimosúdne vyporiadanie BSM, avšak keďže k nemu nedošlo, nenastal konzenzus medzi bývalými manželmi, bolo povinnosťou súdu vyporiadať to, čo ešte z masy vecí patriacich do BSM ostalo nevyporiadané a to pokiaľ sa týka hnuťelných vecí, ako aj nehnuteľností. Keďže žalobkyňa nereagovala na výzvu súdu prvej inštancie ohľadom oznámenia charakteru záhradnej chatky, súd prvej inštancie vychádzal z tvrdenia žalovaného, že sa nejedná o nehnuteľnosť, ale o hnuťelnú vec. Pokiaľ ide o hodnotu týchto hnuťelných vecí (spolu 5 545 eur), ako aj nehnuteľnosti - bytu (78 000 eur), tu sa strany sporu podľa súdu prvej inštancie zhodli, akurát žalovaný v poslednom prednese pred rozhodnutím prehodnotil svoj postoj s tým, že o byt má záujem. Súd prvej inštancie teda ustálil, že sa zmenila situácia oproti situácii, kedy súd prvej inštancie rozhodoval prvýkrát a že prikázanie bytu žalovanému prispeje aj k posunu vo veci s tým, že musí splniť povinnosť vyplatiť žalobkyňu z jej podielu na tomto byte. Pokiaľ išlo o nevyporiadané hnuťelné veci z BSM, vrátane záhradnej chatky, tu súd prvej inštancie rozhodol s odkazom na vôľu strán s tým, že žalovaný je povinný z týchto hnuťelných vecí vyplatiť žalobkyni hodnotu jej podielu, ktorá medzi stranami takisto nebola sporná. To, že medzi stranami sporu nebola uzavretá žiadna dohoda o vyporiadaní vecí, ktoré sú predmetom žaloby, súd prvej inštancie vyvodil jednak z toho, že ani jedna z predložených dohôd nebola podpísaná s tým, že vôľa strán bola uzavrieť takú dohodu písomne ohľadom týchto vecí a jednak aj z tvrdení žalovaného a tiež so samotného textu žaloby. O trovách konania rozhodol v súlade § 257, § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom 19. marca 2024 sp. zn. 1Co/41/2022 na odvolanie žalobkyne rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že I. bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne D. U. a P. U., ktoré vzniklo 13. januára 1979 a zaniklo 19. decembra 2015 vyporiadal tak, že do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal nehnuteľnosť - byt č. 2-A na prízemí bytového domu nachádzajúceho sa na ulici A. J. v H., súp. č. XXXX, orient. č. XA postavený na pozemkoch parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvorie o výmere 246 m², parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvorie o výmere 197 m² a parcele parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvorie o výmere 62 m², s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckym podielom k pozemkom vo veľkosti 9124/108120 z celku zapísaných na LV č. XXXX pre katastrálne územie H., obec H., okres Poprad v celkovej hodnote 153 000 eur, nehnuteľnosť - záhradná chatka bez súpisného čísla postavená na pozemku parc. č. XXXX/XXX v k. ú. U. v hodnote 3 100 eur, osobné motorové vozidlo zn. Škoda Fabia ev. č.: H. XXX B. v hodnote 1 845 eur, 30 ks akcií spoločnosti Tatramat a. s. v hodnote 600 eur, II. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie majetkovej hodnoty podielov sumu 79 272,50 eura v lehote do 75 dní od právoplatnosti rozsudku a III. stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal. Odvolací súd za účelom zopakovania dokazovania nariadil vo veci pojednávanie, nakoľko žalobkyňa v odvolacom konaní predložila viaceré znalecké posudky ohľadom stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti a to bytu č. 2-A nachádzajúceho sa v bytovom dome súp. č. XXXX s príslušenstvom, zapísanom na LV č. XXXX pre k. ú. H., pričom v znaleckom posudku č. 231/2020 z 22. októbra 2020 znalec určil všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti na sumu 105 000 eur, v znaleckom posudku č. 11/2024 z 24. januára 2024 súdny znalec určil všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti v sume 151 000 eur a v znaleckom posudku č. 32/2024 zo 4. marca 2024 súdny znalec určil všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti v sume 153 000 eur. V odôvodnení uviedol, že aj keď žalobkyňa v priebehu súdneho konania viackrát argumentovala, že súdy nemôžu vyporiadať BSM k osobnému motorovému vozidlu, k akciám a k záhradnej chatke, pretože strany sporu k uvedeným položkám uzavreli dohodu čo do spôsobu vyporiadania s povinnosťou žalovaného vyplatiť žalobkyni vyrovnací podiel, žalobkyňa nikdy v tejto časti nezobrala žalobu vyslovene späť, uzavretie dohody k týmto položkám nepreukázala, žalovaný pred súdom prvej inštancie potvrdil, že k uvedeným položkám sa napriek snahe so žalobkyňou nedohodol a aj žalobkyňa vo svojich konečných návrhoch v odvolaní a ďalších podaniach adresovaných odvolaciemu

súdu opätovne žiadala, aby vo výroku rozhodnutia, boli tieto položky vyporiadané. Vzhľadom aj na predložené písomné návrhy dohôd o vyporiadaní BSM odvolací súd konštatoval, že v uvedených sa jednoznačne nachádza určenie tých položiek, ktoré majú byť predmetom vyporiadania v písomnej dohode, avšak ani odvolací súd nemal preukázané, že by k uzavretiu a teda aj k podpisu, niektorého návrhu došlo oboma stranami sporu. Vzhľadom na uvedené preto v zhode so súdom prvej inštancie aj odvolací súd mal za ustálený predmet toho, čo má v rámci zaniknutého BSM vyporiadať.

2.1 K námietke žalobkyne, že predmetom vyporiadania má byť aj nájom k pozemkom v kat. úz. U., odvolací súd poukázal na to, že uvedené pred súdom prvej inštancie doposiaľ nežiadala a preto sa uvedeným ani súd prvej inštancie nezaoberal, konštatoval, že žalobkyni nič nebrániť ukončiť nájomný vzťah s prenajímateľom pozemku podľa podmienok dohodnutých v zmluve a dodal, že súd môže vysporiadať len ten majetok, ktorý strany sporu navrhli na vysporiadanie do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom po uplynutí troch rokov nastupuje nevyvrátiteľná právna domnienka o vysporiadaní podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

2.2 Čo sa týka spôsobu vyporiadania, tak ako súd prvej inštancie, ani odvolací súd nezistil spornosť v tvrdení strán sporu ohľadom spôsobu vyporiadania motorového vozidla, záhradnej chatky a akcií spoločnosti Tatramat a. s., podľa ktorých tieto mal nadobudnúť do výlučného vlastníctva žalovaný a preto aj odvolací súd prikázal tieto veci a akcie do výlučného vlastníctva žalovaného.

2.3 Čo sa týka bytu, až do posledného pojednávania pred súdom prvej inštancie, strany sporu deklarovali záujem predat' byt a výťažok si rozdeliť. V tomto smere boli spracované aj návrhy dohôd o vyporiadaní BSM a zároveň bol predložený aj návrh na uzavretie sprostredkovateľskej zmluvy za účelom nájdenia vhodného záujemcu, avšak k skutočnej realizácii uvedeného zámeru nakoniec nikdy nedošlo. Hoci žalobkyňa navrhovala, aby súd nariadil predaj tohto bytu, avšak § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka neumožňuje vyporiadať nehnuteľnosť strán sporu jej predajom, ako je to výslovne uvedené v § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Preto, keďže ani jedna zo strán sporu do posledného pojednávania pred súdom prvej inštancie neprejavila záujem o nadobudnutie bytu, do úvahy ako spôsob vyporiadania prichádzalo len prikázanie bytu do podielového spoluvlastníctva strán sporu. Na poslednom pojednávaní pred súdom prvej inštancie 10. augusta 2020, ktorého sa žalobkyňa nezúčastnila, žalovaný k uvedenému zmenil svoj postoj a navrhol, aby byt bol prikázaný do jeho výlučného vlastníctva s povinnosťou zaplatiť žalobkyni vyrovnací podiel. Odvolací súd z uvedeného dôvodu považoval za dôvodnú námietku žalobkyne, že práve k zmene postoja žalovaného k spôsobu vyporiadania bytu sa nemohla vyjadriť a teda nemohla navrhnúť ani vykonanie ďalších dôkazov, najmä čo do stanovenia hodnoty bytu. Odvolací súd videl porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces v postupe súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol bez toho, aby po zmene postoja žalovaného k spôsobu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov k bytu poskytol žalobkyni priestor na vyjadrenie k navrhovanej zmene a konštatoval, že aj keď žalobkyňa na pojednávaní, na ktorom žalovaný predniesol svoj návrh o prikázaní bytu do jeho výlučného vlastníctva, nebola prítomná z vlastnej vôle, uvedená skutočnosť nemôže mať za následok odňatie možnosti vyjadriť sa prípadne uplatniť prostriedky procesného útoku, či procesnej obrany. Odvolací súd uviedol, že hoci sa žalobkyňa pojednávania pred odvolacím súdom osobne nezúčastnila, v písomných podaniach doručených v odvolacom konaní jasne prezentovala, že nemá námietky, aby bol byt tiež prikázaný do výlučného vlastníctva žalovaného, avšak trvala na tom, aby bol zaviazaný na úhradu polovice jeho aktuálnej trhovej hodnoty. Odvolací súd zdôraznil, že čo sa týka hodnôt predmetu vyporiadania sa pri oceňovaní všeobecne uplatňuje zásada, že pri ocenení vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva sa vychádza zo stavu vecí ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva, avšak z ceny v čase, kedy sa vyporiadanie vykonáva, pričom ide o cenu, za ktorú je možné porovnateľnú vec v rozhodnej dobe a na danom mieste reálne predat', keď aplikácia inej než trhovej ceny by neoprávnene zvýhodňovala toho z bývalých manželov, do výlučného vlastníctva ktorého by vec v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva vlastnícky pripadla.

2.4 Čo sa týka ceny motorového vozidla, záhradnej chatky a 30 ks akcií spoločnosti Tatramat a. s., odvolací súd poukázal, že medzi stranami sporu nebola sporná ich výška, na ktorej sa v priebehu

súdneho konania zhodli a to čo sa týka záhradnej chatky vo výške 3 100 eur, motorového vozidla vo výške 1 845 eur a 30ks akcií vo výške 600 eur a uviedol, že pokiaľ žalobkyňa v odvolaní, ale aj v ďalších podaniach namietala výšku záhradnej chatky a 30ks akcií, tak výšku týchto vecí žalobkyňa spochybnila až v odvolacom konaní napriek tomu, že súčasne tvrdila, že na týchto veciach sa so žalovaným už dohodla čo do ich prikázania žalovanému, ale tiež aj čo do hodnoty vyrovnacieho podielu, ktorý má žalovaný žalobkyni zaplatiť, pričom skutočnosť, že tieto veci budú prikázané do výlučného vlastníctva žalovaného, nebola medzi stranami sporu sporná, preto hodnotu týchto vecí mala a mohla žalobkyňa namietat pred súdom prvej inštancie. Súčasne odvolací súd poukázal na to, že žalobkyňa za účelom preukázania svojich tvrdení ohľadom ceny záhradnej chatky vo výške 10 000 eur a 30ks akcií vo výške 1 000 eur nepredložila, ale ani neoznačila žiadny dôkaz. Preto čo sa týka motorového vozidla, záhradnej chatky a 30 ks akcií spoločnosti Tatramat a. s. aj odvolací súd vychádzal z ich hodnôt, na ktorej sa strany sporu zhodli.

2.5 Inú situáciu odvolací súd videl pri určení hodnoty vyporiadavaneho bytu, keď súd prvej inštancie pri určení jeho hodnoty vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu, ktorí jeho hodnotu určili sumou 78 000 eur, avšak odvolací súd dodal, že takto určená hodnota stranami sporu bola určená pri tej alternatíve vyporiadania, že spoločne uvedený byt predajú a z výťažku sa rozdelia, kedy však konečná cena by bola určená až v kúpnej zmluve na základe dohody s potencionálnym kupcom. Ako však už bolo konštatované vyššie, oproti dohode strán sporu spočívajúcej v predaji bytu, podľa návrhu žalovaného došlo k zmene alternatívy vyporiadania bytu tak, že tento prípadne do výlučného vlastníctva žalovaného. Odvolací súd mal za prirodzené, že žalobkyňa má záujem na vyplatení takej vyrovnacej hodnoty, ktorá čo najbližšie by zodpovedala polovici ceny, za ktorú by tento byt predali na trhu s nehnuteľnosťami tretej osobe. Odvolací súd bol tiež názoru, že ani žalovaný by nebol spokojný, ak by v opačnom prípade záujmu žalobkyne o byt, mala žalovaného vyplácať z ceny 78 000 eur. Za účelom stanovenia hodnoty bytu žalobkyňa predložila v odvolacom konaní tri znalecké posudky, ktoré boli doručované aj žalovanému, ktorý sa k nim nevyjadril, ich závery nerozporoval, a sám žiadny iný dôkaz k hodnote bytu nepredložil ani neoznačil. Odvolací súd vykonal na pojednávaní dokazovanie oboznámením záverov znaleckých posudkov, pričom pri ich hodnotení dospel k záveru, že pri určení hodnoty bytu je potrebné vychádzať z posledného znaleckého posudku vypracovaného znalcom O.. S. P. č. 32/2024 zo 4. marca 2024, v ktorom bola určená všeobecná hodnota bytu v sume 153 000 eur. Keďže medzi stranami sporu nebola sporná aplikácia zásady rovnosti ich podielov, odvolací súd mal za preukázanú výšku celkového majetku patriaceho do BSM ako hodnotu aktív 158 545 eur (záhradná chatka vo výške 3 100 eur + motorové vozidlo vo výške 1 845 eur + 30ks akcií vo výške 600 eur + byt vo výške 153 000 eur). Uzavrel, že keďže všetko, čo bolo predmetom vyporiadania, nadobudol žalovaný, vznikla žalovanému povinnosť vyplatiť žalobkyni vyrovnací podiel, pričom 50 % zo sumy 158 545 eur je suma 79 272,50 eura, ktorú uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1, 2 CSP.

3 Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Namietal porušenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a to z dôvodu nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu. Poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa po rozhodnutí súdu prvej inštancie do konania predložila tri znalecké posudky, avšak odvolací súd mu doručil výzvu na vyjadrenie v čase, kedy bol v spise ako nový dôkaz navrhovaný iba prvý posudok č. 231/2020 z 22. októbra 2020. Ďalšie dva znalecké posudky boli žalovanému doručované iba na vedomie bez výzvy na vyjadrenie. Konštatoval, že ak potom odvolací súd vykonal nové dokazovanie, žalovaný bol limitovaný tým, že na túto skutočnosť mohol reagovať iba na pojednávaní. Bol názoru, že z rozsudku odvolacieho súdu nie je možné zistiť, akým spôsobom urobil súdny prieskum posudkov, keď ustálil, že je potrebné vychádzať z posledného posudku. Bol názoru, že po rozhodnutí súdom prvej inštancie žalobkyňa nemohla predkladať nové znalecké posudky, ale mala ich predkladať v pôvodnom konaní. Vyjadril názor, že za daného stavu sa dostal do časovej núdze, nakoľko od doručenia posledného podania nemal objektívnu možnosť reagovať na predložený druhý a posledný znalecký posudok. Mal za to, že tento postup odvolacieho súdu spôsobil takú vadu konania, ktorá mala za následok porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil. Zároveň navrhol odklad vykonateľnosti

napadnutého rozhodnutia.

4 Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že právny zástupca žalovaného sa zúčastnil pojednávania na odvolacom súde konanom 19. marca 2024, na ktorom boli znalecké posudky zákonne oboznámené a právny zástupca žalovaného nenamietal pred pojednávaním ani na pojednávaní žiadne procesné vady, hoci mal možnosť prípadné procesné vady písomne pred pojednávaním alebo ústne do zápisnice o pojednávaní namietat' a teda neidentifikoval žiadne procesné vady v postupe odvolacieho súdu, čím procesne potvrdil zákonnosť konania súdu. Namietala, že by sa žalovaný dostal do časovej núdze, pretože, ak by takáto situácia nastala, tak by to určite v čase, keď situácia nastala namietal a podal by návrh na odročenie pojednávania na iný termín, čo pred pojednávaním ani počas pojednávania nevykonával. Z vyššie uvedených dôvodov navrhla dovolanie zamietnuť.

5 Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

6 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7 V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8 Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9 Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolaťela vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolaťel' vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10 Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11 Dovolaťel' vyvodil prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, kde namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu spočívajúci v tom, že pri určení vyrovnávacej sumy, ku ktorej úhrade je povinný žalovaný voči žalobkyni z dôvodu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva

manželov, vychádzal zo znaleckých posudkov týkajúcich sa stanovenia hodnoty nehnuteľnosti (konkrétne z posledného znaleckého posudku predloženého z celkového počtu troch) predloženého žalobkyňou až v odvolacom konaní, ku ktorému mu nebolo možné sa vyjadriť, čo považuje za neprípustnú novotu v odvolacom konaní a znemožnenie mu uskutočňovať jemu patriace procesné práva.

12 Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

9 Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmatečnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdu bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

10 V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP) a súčasne procesný postup odvolacieho súdu vedúci k prijatiu záverov prezentovaných v dovolaní napadnutom rozhodnutí nevykazuje vady vedúce k porušeniu práva na spravodlivý proces dovolateľa. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, je zrozumiteľné a presvedčivé. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej a to v spojení s procesným postupom odvolacieho súdu, kedy je z argumentácie odvolacieho súdu zrejmé, ako k prijatým záverom dospel.

10.1 Dovolací súd dospel k záveru, že z rozhodnutia odvolacieho súdu a na základe postupu odvolacieho súdu vedúceho k tomuto rozhodnutiu nemožno prijať záver, že tento pripustil v odvolacom konaní novoty nespádajúce pod výnimku stanovenú v § 366 CSP, čím by prišlo k porušeniu práva na spravodlivý proces žalovaného. Ustanovenie § 366 CSP stanovuje, že prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Dovolací súd dospel k záveru, že v danej veci sa jedná o prostriedok procesného útoku a obrany spadajúci pod výnimku podľa § 366 písm. d) CSP. Odvolací súd rozhodoval o podanom odvolaní vo veci samej vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, kde v prípade určenia sumy na vyrovnanie majetkovej hodnoty podielov je nevyhnutné stanoviť hodnotu majetku prikázaného do výlučného vlastníctva toho ktorého manžela. Po dobu trvania súdneho konania

dochádza k situácii vývoja hodnoty jednotlivého majetku, v danom prípade nehnuteľnosti, kde z logiky veci nie je v danom prípade iniciovania odvolacieho konania možné vychádzať z hodnoty nehnuteľnosti v konaní na súde prvej inštancie. V zmysle § 217 CSP je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (v spojení s odôvodnením odvolacieho súdu v bode 44. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), na základe čoho odvolací súd opodstatnene vychádzal zo znaleckého posudku č. 32/2024 zo 4. marca 2024, pričom zásadne podstatnou bola skutočnosť, že v priebehu konania prišlo k zmene postoja sporových strán, kedy tieto v konaní pred súdom prvej inštancie prezentovali záujem nehnuteľnosť predat' a výtťažok si rozdeliť (kedy by si sporové strany rozdelili sumu získanú predajom nehnuteľnosti na základe predajnej ceny), pričom na súdnom pojednávaní dňa 10. augusta 2020, t. j. na poslednom súdnom pojednávaní predchádzajúcom vydaniu rozhodnutia súdu prvej inštancie, žalovaný navrhol prikázať predmetnú nehnuteľnosť do jeho výlučného vlastníctva, kedy zároveň sa žalobkyňa daného súdneho pojednávania nezúčastnila, čím jej nebolo preto umožnené sa k uvedenému vyjadriť, čo bolo vyhodnotené ako dôvodná odvolacia námietka žalobkyne. Z uvedeného vyplývala potreba dokazovania a stanovenia hodnoty nehnuteľnosti, ktorá vznikla až v odvolacom konaní, na základe čoho boli žalobkyňou predkladané znalecké posudky až v odvolacom konaní, keďže jej toto nebolo umožnené v konaní pred súdom prvej inštancie z dôvodu zmeny postoja žalovaného pred vydaním rozhodnutia súdu prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu sa jedná o prostriedok procesného útoku a obrany, ktorý žalobkyňa, ktorá bola odvolateľkou, nemohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie bez svojej viny. Zároveň má dovolací súd za to, že odvolací súd svoj myšlienkový postup v danej otázke dôsledne odôvodnil a to ako v časti vyhodnotenia tejto odvolacej námietky žalobkyne za dôvodnú, tak v časti stanovenia hodnoty predmetnej nehnuteľnosti. Na základe uvedeného dovolací súd vyhodnotil túto dovoláciu námietku žalovaného za nedôvodnú.

10.2 K námietke dovolateľa týkajúcej sa neumožnenia mu vyjadriť sa k znaleckým posudkom predloženým žalobkyňou v odvolacom konaní dovolací súd uvádza, že v odvolacom konaní žalobkyňa predložila znalecký posudok č. 231/2020 z 22. októbra 2020 (č. l. 270) doručený žalovanému spolu s odvolaním dňa 27. novembra 2020 (č. l. 308), znalecký posudok č. 11/2024 z 24. januára 2024 (č. l. 495) doručený žalovanému dňa 15. februára 2024 (č. l. 612) a znalecký posudok č. 32/2024 zo 4. marca 2024 (č. l. 674) doručený žalovanému dňa 13. marca 2024 (č. l. 767). Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vyhlásené dňa 19. marca 2024 na súdnom pojednávaní. Z uvedeného vyplýva, že v prípade všetkých troch žalobkyňou predložených znaleckých posudkov mal žalovaný o nich vedomosť a bolo mu tým pádom umožnené na ne reagovať (čl. 9 Základných princípov CSP). Skutočnosť, že v prípisoach sprevádzajúcich zaslané podania žalobkyne bolo uvedené spojenie „na vedomie“ neznačí udelenie zákazu žalovanému reagovať na podanie, ktoré je mu zasielané. Z uvedeného preto nie je možné vyvodiť nesprávny procesný postup súdu majúci za následok znemožnenie uskutočňovania procesných práv dovolateľa v takej miere, ktorá by zakladala porušenie práva na spravodlivý proces dovolateľa a tým prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

11. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalovaný sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ s rozhodnutím odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s ním a to na základe subjektívne nadobudnutého pocitu obmedzenia jeho procesných práv, nemôže sama o sebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Dovolací súd má preto za to, že procesný postup odvolacieho súdu, ktorý konal v zmysle ustanovení a zásad zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutie sa nevymyká nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca. Uvedeným postupom preto nedošlo k založeniu namietanej vady podľa §

420 písm. f) CSP a žalovaný neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu takej intenzity, ktorý by mal za následok porušenie jeho práva na spravodlivý proces.

13. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného odôvodnené § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

14. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.